

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrcp-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 11. август 2011.

Предмет бр. 92/09

Марија ФИЛИПОВИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 11. августа 2011. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ

г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 6. априла 2009. године и уписана је 30. априла 2009. године.
2. Писмом датираним на 9. децембар 2009. године, Комисија је тражила додатне информације од жалиоца. Комисија је примила одговор жалиоца 1. марта 2010. године.
3. Дана 19. априла 2011. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета. Дана 21. јуна 2011. УНМИК је доставио свој одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

4. Жалилац тврди да је њен супруг Панта Филиповић убијен у Призрену 21. јуна 1999. Господин Филиповић је према наводима убијен у свом дому док је она била ван куће и покушавала да прикупи информације о њиховом сину који је нестао у априлу 1999.¹
5. Жалилац тврди да је након убиства немачки КФОР запечатио њену кућу и да ју је отпратио до зграде Богословије Српске православне цркве у Призрену.
6. Из информација које је жалилац поднела произилази да су војници КФОР-а обавестили једног свештеника у Богословији о томе да су убиство г. Филиповића починили Албанци. Тај свештеник је према наводима отишао на место злочина и видео тело г. Филиповића обливано крвљу.
7. Према наводу жалиоца, г. Филиповић је два дана након убиства сахрањен у Призрену у присуству трупа КФОР-а.
8. Жалилац је четири месеца живела у Богословији пре него што је пресељена у Београд. Жалилац наводи да је пријавила убиство Међународном комитету Црвеног крста. Она наводи да су и УНМИК, КФОР и Канцеларија међународног тужиоца у Приштини били обавештени.
9. Жалилац тврди да је Београду пријавила убиство Југословенском друштву Црвеног крста.
10. По свему судећи, тело г. Филиповића је након сахране измештено, а 24. маја 2007. га је пронашла УНМИК-ова Канцеларија за нестала лица и судску медицину. На основу обдукције коју је УНМИК спровео у јуну 2007, г. Филиповић је убијен хицем у главу из ватреног оружја. Његови посмртни остаци су идентификовани и враћени породици у новембру 2007.
11. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. сви списи кривичних предмета које су имали Одељење правде и Полиција УНМИК-а, предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБА

12. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи убиство њеног супруга. Она се такође жали на страх, душевну бол и болест, наводно проузроковане овом ситуацијом.
13. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује, тим редоследом, на повреду права свог супруга на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

¹ Отмица сина жалиоца је основ предмета бр. 93/09 који чека на разрешење пред Комисијом.

IV. ПРАВО

14. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

15. Жалилац се жали, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са убиством њеног супруга.

16. СПГС нема примедби на прихватљивост овог дела жалбе.

17. Комисија је мишљења да жалба везана за члан 2 ЕКЉП покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

18. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

19. Жалилац наводи душевну бол и патњу које су наводно проузроковане њој и њеној породици околностима везаним за убиство њеног супруга.

20. СПГС тврди да жалилац не износи изричите наводе да је одговор УНМИК-а на убиство њеног супруга проузроковао доживљени душевни бол и патњу. СПГС тврди да су тај душевни бол и патња према датим наводима проузроковани кршењем људских права г. Филиповића, те да је због тога овај део жалбе очигледно неоснован.

21. Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права која се тиче питања да ли се чланови породице убијене особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. Иако Европски суд прихвата чињеницу да члан нестале особе може да тврди да је жртва таквог лошег поступања, нарочито у светлу тога да током дугог временског периода није успео да сазна шта се десило особи са којом је у сродству, то најчешће не проширује примену члана 3 ЕКЉП на рођаке убијене особе у случају тренутног наступања смрти (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП), *Битијева и НН против Русије*, бр. 57953/00 и 37392/03, пресуда од 21. јуна 2007, § 152; ЕСЉП, *Удајева и Јусупова против Русије*, бр. 36542/05, пресуда од 21. децембра 2010, § 82).

22. Примењујући исте принципе, и не изражавајући ни најмању сумњу у то да је смрт супруга нанела дубоку патњу жалиоцу, Комисија налази да УНМИК није прекршио члан 3 ЕКЉП.

23. Из тога следи да је овај део жалбе очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 и стога је неприхватљив.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

**- ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ ПРИХВАТЉИВОМ У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ТИЧЕ ПРАВА
НА ЖИВОТ;**

- ПРОГЛАШАВА ОСТАТАК ЖАЛБЕ НЕПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући